

Hallelujah!

Időpont: Advent 4. vasárnapja – 1953. december 20.

Alapige: Jel 19,6-9

„És hallám mintegy nagy sokaság szavát, és mintegy sok vizek zúgását, és mintegy erős mennydörgések szavát, mondván: Aleluja!, mert uralkodik az Úr, a mi Istenünk, a mindenható. Örülünk és örvendezzünk, és adjunk dicsőséget néki, mert eljött a Bárány menyegzője, és az ő felesége elkészítette magát. És adatott annak, hogy felöltözzék tiszta és ragyogó fehér gyolcsba; mert a fehér gyolcs a szenteknek igazságos cselekedetei. És monda nékem: Írd meg: Boldogok azok, a kik a Bárány menyegzőjének vacsorájára hivatalosak. És monda nékem: Ezek az Istennek igaz beszédei.”

A felolvasott ige János apostolnak egy hallomását és látomását örökíti meg. Az apostol jeles író. Kifejezőkészsége és költői szárnyalású képzelete nehéz gondolatokkal és fogalmakkal is meg tud birkózni. Itt azonban felmondja a szolgálatot. Úgy érzi, hogy kibeszélhetetlen, amit hall és lát. Hasonlatokkal próbálkozik. Egyik kép a másikat űzi mondataiban. Hall valamit. Olyan, mint mikor nagy sokaság közeledik, s az embertömeg zaja, moraja már messziről hallszik. A hang egyre erősödik. Olyan lesz, mint sok vizek zúgása, mint mikor ömlik a zápor, vagy harsog a vízesés. Azután még erősebb lesz. Olyan, mint erős mennydörgések szava, mint mikor nyári zivatarban egyik villám a másik után hasítja át az eget, s a mennydörgések egymásba folyva dübörögnek, mint valami szakadatlan ágyútoroktűz. Végre megért valamit a hangorkánból. Egy szó kavarog, visszhangzik a hangorkánban, mint valami nagy zenemű záró tétele: Halleluja! Nem ismeretlen ez a szó neki. Érti jól. Zsidó szó. A zsoltárokból sokszor énekelte. Azt jelenti: Dicsérjétek az Istent! A keresztyén szóhasználatban azonban elég ritka volt. Az egész Újtestamentumban csak ezen az egy helyen, a Jelenések könyvének 19. fejezetében fordul elő. Igaz, hogy itt azután négyszer egymás után. Vajon mi történhetett, hogy ily nagy sokaság egyszerre felkapja ezt a héber szót, s elkezd egy szívvel-szájjal dicsérni torkaszakadtából Istent? Meg is mondják. Azért, *„mert uralkodik az Úr, a mi Istenünk, a mindenható”*. Annak örülnek, hogy Isten kezébe ragadta a kormánykereket, megmutatta, hogy ő az Úr, a mindenható. Két dologban mutatta meg Isten, hogy ő az Úr: ellenségeit legázolta, s híveit felmagasztalta.

1. Az Úr uralma rejtett. Az, hogy uralkodik az Isten, inkább hitcikk, mint tapasztalati tény. A tapasztalat inkább nehezé teszi, mint támogatja ezt a hitet. A tapasztalat ugyanis rendszerint nem azt mutatja, hogy Isten uralkodik, hanem azt, hogy e világ uralkodó fejedelme a Sátán. Isten ellenségei úgy garázdálkodnak e földön, mintha Isten nem uralkodnék, s Isten mindezt úgy tűri, mintha nem volna hatalma, hogy középük csapjon. Azoknak, akik ebben az ígében a halleluját éneklék, szintén volt egy ilyen keserves tapasztalatuk. A botránykő Babilon volt. A Jelenések könyvének 17., 18. és 19. fejezete szól erről a Babilonról. Övé minden hatalom e földön. A föld királyai a markában vannak, vele dobozódnak. A föld kalmárai mind vele üzletelnek, mert Babilonnal üzleti összeköttetésben lenni, ez a legjobb bolt. A népek fölött egyenes bűvös hatalma van. Így ír róla az apostol: *„...bűvöléseidől eltévelyedtek mind a népek.”* (18,23) Jaj annak, aki hatalmának ellenszegült, s útjait keresztezni merte! Az menten a halál fia lett. Részeg volt a szentek véréből és Jézus bizonyágtevőinek véréből (17,6). Isten pedig hallgatott és túrt. Egyszer azután Isten is megsokallta Babilon garázdálkodását. Türelmének vége szakadt, s lecsapott Babilonra. Beült az ítélszékbe, kimondta az ítéletet, a bűnöst utolérte a büntetése, s ettől leomlott Babilon. A nagy város megtelt egetverő sírással és jajgatással, az ég pedig megtelt földig zúgó hallelujával. Ez a halleluja nem a káröröm éneke, hanem az Isten feletti öröme. Isten legázolta ellenségeit, de ők nem az ellenség pusztulásának örülnek, hanem annak, hogy Isten érvényt szerzett uraságának, ahogy Ézsaiás mondja: *„Az Úr, mint egy hős, kijő, és mint hadakozó felkölti haragját, kiált, sőt rivalg, és ellenségein erőt vesz.”* (Ézs 42,13) *„Feltúrta az Úr szent karját minden népeknek szeméi előtt...”* (Ézs 52,10) Különösen akkor látjuk ezt meg, ha meggondoljuk, hogy ebben a látomásban Babilon nem egy valóságos város, hanem Isten ellenségei táborának jelképe.

Babilon leomlása azonban Isten uralma végső érvényesítésének még csak a kezdete. A látomás szerint még hátravan a vadállat, a hamis próféta és a Sátán legyőzése. Az ezekkel való leszámolásra majd maga Krisztus fog megjelenni fehér lovon. A nagy halleluját kiváltó esemény, Babilon leomlása tehát még csak kóstoló Isten uralkodásából. Az ellenséggel való végső leszámolás még csak ezután jön. A hallelujázó sokaság tehát ádventi nép, mely valamit látott már Isten nagyságos cselekedeteiből, de amely Isten büntető szentségének érvényesülését még csak ezutánra várja.

Isten nekünk is ad ilyen kóstolót abból, hogy ő az Úr. Végig-végigcsap ítéletének ostorával földrészekon, egyes országokon, társadalmi osztályokon, egyes családokon s egyes embereken. „*Haragjának botjával*” (Ézs 10,5) sokszor használja fel ellenségeit. Ellenségeivel pusztítja ellenségeit. Ezek azt hiszik, hogy ők cselekszenek, holott csak eszközök Isten uralkodásában.

Saját életünkben is kapunk ebből kóstolót. Számomra mindig nagyon megdöbbenő volt, amikor Isten büntető keze alatt megalázkodva világosan megláttam nemcsak azt, hogy melyik bűnömért ér most a büntetés, hanem azt is, hogy mielőtt azt a bűnt elkövettem, már megindult Isten büntető akciója felém, hogy a bűn elkövetése után ideérjen hozzám.

Isten sérthetetlen királyi fensége, büntető szentsége azonban legvilágosabban a golgotai kereszten mutatkozott meg. Ott mutatkozik meg véres valóságában, hogy a bűnnel nem lehet tréfálni, hogy Isten nem csúfoltatik meg, hogy nem marad bűn büntetés nélkül, hogy a bűnnek zsoldja a halál. A bűnért valakinek meg kell halnia. Vagy Krisztus hal meg helyettem, vagy az én sorsom lesz a második halál, a kárhozat.

Elég-e mindez neked ahhoz, hogy az igebeli nagy sokasággal együtt tudd énekelni a halleluját? Hiszed-e, hogy Istené a végső győzelem, és tudod-e ezért előre dicsérni őt? Tudod-e dicsérni Istent az ítéleteiért? Még akkor is, ha fölötted suhog? Tudod-e, hogy azért büntet, hogy ne kelljen az ítélet napján kárhozatra büntetnie, azért ítél, hogy ne kelljen véglegesen elmarasztalnia? Halleluja! Dicsérjük Istent, ki leigázza ellenségeit!

2. Isten azonban nemcsak abban mutatta meg, hogy ő az Úr, hogy leigázta ellenségeit, hanem abban is, hogy híveit felmagasztalta.

Az ige Jánosnak nemcsak egy hallomását örökíti meg, hanem egy látomását is. Menyegzői előkészületet lát s benne egy felékesített, ragyogó menyasszonyt. Tiszta, ragyogó és fehér gyolcsba van öltözve. Olyan szép minden, annyira elbámul rajta, hogy még írni is elfelejt. Úgy szól rá az angyal: Írd meg: Boldogok azok, akik a Bárány menyegzőjére hivatalosak. Persze ez is jelkép. Krisztus és népe végső, boldog, elszakíthatatlan egyesülésének jelképe. Ezenkívül előkép is. A Bárány menyegzője még nem történt meg, csak az ideje érkezett el. Míg megtörténik, addig a Jelenések könyve szerint sok mindennek kell még végbemennie, a vőlegénynek meg kell még harcolnia végső nagy harcát, de a menyasszony már felöltözött. Ráadták a vőlegény Krisztus nászajándékát, a szentek ragyogó fehér köntösét, a megkegyelmezett bűnösöknek s a tisztára mosott tisztátalanoknak ruháját. Már nyilvánvaló lett, amit Krisztus tett értük és rajtuk. És ez elég ahhoz, hogy felcsendüljön a sokaság ajkán az ádventi halleluja: Örüljünk és örvendezzünk, és adjunk dicsőséget néki! Isten felmagasztalja híveit.

Istennek ez az uralkodási ténye is ugyanolyan rejtett, mint az ellenségeinek büntetése és leigázása. Nem nagyon látszik Isten népének dicsősége. A világ megveti, lenézi, megalázza, meggyalázza. Az örök Babilon Isten népének vérétől részeg. De maga Isten népe is meggyalázza önmagát. Tele vagyunk bukásokkal, hűtlenséggel. Krisztus bűnbocsátó vérében megmosott fehér ruhánkat újra meg újra beszennyezzük. Nagy hűségfogadalmaink semmivé lesznek. Bajainkban égisz lobognak a szavaink, de ahogy enyhül a szorítás, úgy foszlik egyre jobban szét lelkünkben az ígéreteink kötelező erejének érzése. Csak kóstolót kapunk hébe-korba a Bárány menyegzőjéből. Néha felvisz minket Krisztus a megdicsőülés hegyére, ahol minden olyan vakítóan fényes, fehér, ahol olyan jó együtt lenni a testvérekkel, s ahol nem látunk mást, csak Krisztust egyedül, de utána le kell jönni a völgybe, ahol kudarcok és bosszúságok várnak reánk. Néha tényleg úgy állunk fel az úrvacsorai oltár térdeplőjéről, mintha a Bárány menyegzőjének vacsoráján lettünk volna. Máskor azonban sírunk, mint a kifosztott utas, akit a nagy útonálló, a Sátán minden kincsétől megfosztott. Igaz ugyan, hogy a Sátán erősebb, mint a keresztyén ember, de az is igaz, hogy Jézus még erősebb, mint az erős Sátán. Hiszed-e ezt? Hiszed-e, hogy ebben a tekintetben is Istené a végső győzelem, aki a hűtlen arából felékesített menyasszonyt formál majd? Tudod-e ezért előre dicsérni őt? Kétkedsz benne? Saját szomorú tapasztalataidat szegezed vele szembe? Talán éppen ezért önmagadat is sokszor reménytelen esetnek

látod? Figyelj fel az angyal szavára, aki ezt írhatja fel Jánossal: „*Ezek az Istennek igaz beszédei!*” Mered-e Isten igaz beszédeit szűk körű tapasztalataid alapján meghazudtolni?

Te is hivatalos vagy a Bărăny menyegzőjére, a halleluját éneklő nagy seregbe, azért ha fennhéjázva jár is még a gonosz, s lehajtott fejjel, megalázva bandukol is Isten népe, te ádventi reménységgel és hittel zengd a dicséretet: Halleluja! Uralkodik az Úr, a mi Istenünk! Nem hangfogóval, illedelmesen, hanem harsogón, diadalmasan, mint sok vizek zúgása! Halleluja! Ámen.